

Wandelen in het noorden van Waarschoot

Wandelroute

Start: aan 24, overgang Bellebargie-Oostmoer, 9950 Waarschoot. Dat is meteen ook de ingang van het Bellebargiebos. Parkeren kan langs de rijweg.

Afstand: 7 km

Bewegwijzering: volg de routenummers van het Wandelnetwerk Meetjeslandse Bossen: 24 – 25 – 26 – 19 – 20 –

(8) – afwijking naar Moerkens: zie tekst – 20 – (21) – afwijking Akkerstraat: zie tekst – 21 – 24

Bekijk de kaart digitaal en download de route voor je wandel-gps op www.NPMeetjesland.be/strekdebene.

Meeneemtips

Wandelnetwerk Meetjeslandse Bossen, te koop voor 6 euro in het secretariaat van Natuurpunt en Partners Meetjesland, Stationsgebouw Eeklo en bij toeristische diensten (zie www.toerismemeetjesland.be)

A De Bellebargiebossen: oud en beschermd

Wandel door het bos tussen 24 en 25. Dit eeuwenoude eiken-beukenbos ligt ten zuiden van de Burggravenstroom waarlangs vroeger hout werd vervoerd naar Gent. De aankomst van de platte schuiten (bargies) werd met 'belgerinkel' aangekondigd, vandaar 'Bellebargiebossen'. Het bos werd voor het eerst zo genoemd in 1639. Ze worden ook wel Bakkersbossen of Kwadebossen genoemd.

Het bos bleef tot begin 19de eeuw eigendom van een kloostergemeenschap en bewaarde haar middelhoutstructuur. Bij middelhout heb je een bos met veel hakhout en slechts enkele grote bomen. Het hakhout wordt om de acht tot tien jaar aan de grond afgezet en kan dan terug uitschieten. Dit hout werd onder meer gebruikt voor bakovens, vandaar de naam Bakkersbossen. De grote bomen bleven telkens staan en leverden mooie rechte stammen op voor gebouwen, meubelhout enz.

Het intense netwerk van rabatten in het bos zou aangelegd zijn in de periode 1440-1450. [nvdr: Rabatten zijn langwerpige ophogingen afgewisseld door greppels, aangelegd ten behoeve van bosontginning. Je vindt ze ook in Het Leen en het Keigatbos.]. In 1518 wordt de eerste boswachter in de Kwadebossen beschreven. Begin 19de eeuw werd het bos overgedragen aan het Bureau van Weldadigheid en de Godshuizen van Gent, het huidige OCMW. Na de Tweede

Wereldoorlog werd overgestapt naar hooghoutbeheer en kreeg het bos zijn huidige uitzicht.

In 2003 werd 86 hectare bos van het OCMW Gent door het Vlaams Gewest aangekocht. Hiervan werd het grootste deel in 2005 als 'bosreservaat' (het enige in het Meetjesland) aangewezen vanwege zijn grote ecologische waarde. Het bos heeft een zeer rijke en natuurlijke structuur. De soortensamenstelling van boom-, struik- en kruidlaag is zeer volledig en representatief voor het natuurlijke bostype. Het bevat meer dan 200 dikke, levende zomereiken met een omtrek van meer dan 2,5 meter. Heel wat vogelsoorten broeden in het Bellebargiebos: verschillende roofvogels, spechten en zangvogels. Ook vleermuizen vinden hier een geschikte plek. Maar bovenal is het bos bekend vanwege zijn paddenstoelenrijkdom. Niet minder dan 572 soorten zijn er al gedetermineerd, waarvan enkele zeer zeldzame.

natuurpunt Waarschoot

Met de steun van:

Landschapspark Drongengoed... groter dan je denkt!

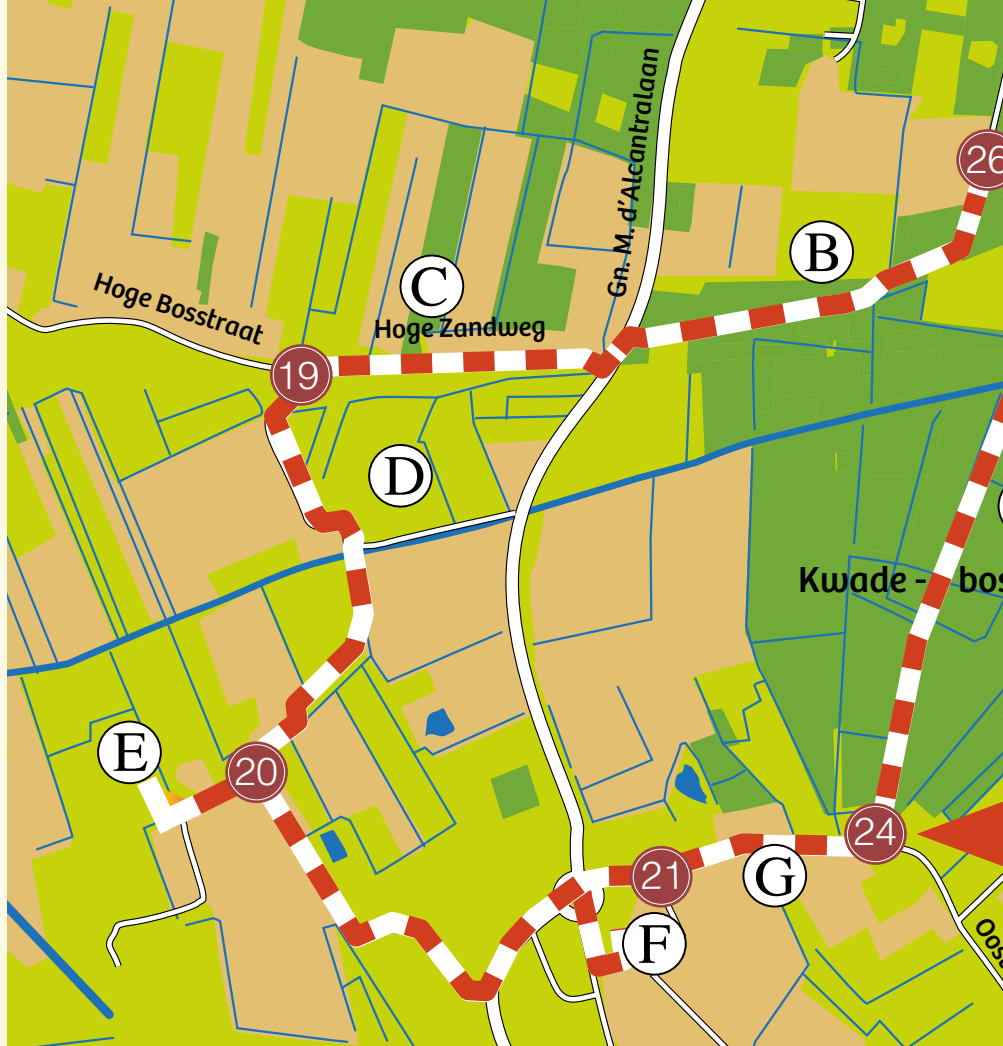
Ontdek het volledige landschapspark via www.drongengoed.be
Contact: info@drongengoed.be / 050 40 70 42

Landschapspark Drongengoed #drongengoed

B De Lembeekse Bossen op de stuifzandrug

Tussen 25 en 26

Na de laatste ijstijd (tot ongeveer 10 000 jaar geleden) ontstond een landduinenrij die zich uitstrekte van Brugge tot Antwerpen, door zand dat kwam aanstuiven vanuit het noorden. Die stuifzandrug ligt van Maldegem tot Stekene. Grote delen van de Lembeekse Bossen (op grondgebied Kaprijke) bestaan uit grove den. Ze werden ooit aangeplant om de mijngangen van de Belgische steenkolenmijnen te voorzien van stutten. Door de sluiting van de mijnen verloren ze hun economisch nut en ook ecologisch hebben ze niet veel te bieden. Daarom werden er de laatste jaren meerdere grove dennenbestanden gerooid en vervangen door inheemse loofbomen zoals zomereik, berk en wilde lijsterbes. Als je nu verder wandelt naar 19 loop je echt op de rand van deze stuifzandrug. Je kan het hoogteverschil van enkele meters zeer duidelijk waarnemen. Links zie je de lager gelegen natte gronden van wat vroeger ooit moeras is geweest en rechts de hoger gelegen arme, droge zandgrond.

D De Koude Keuken: frisse picknick

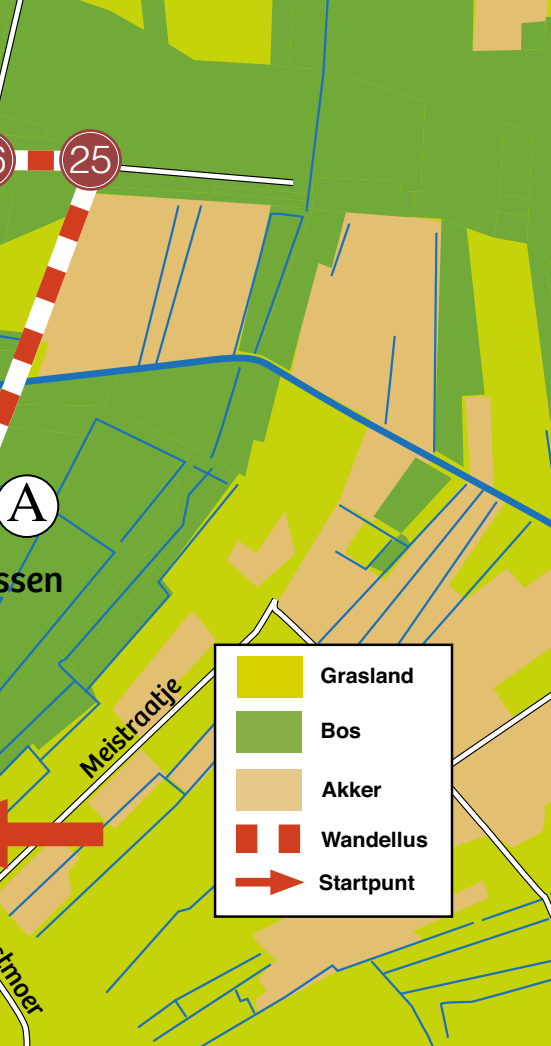
Aan 19 sla je linksaf en kom je opnieuw in het lager gelegen gedeelte. De ontginning van het gebied tussen Het Leen en de Lembeekse Bossen is onder meer te danken aan de monniken van de vroegere cisterciënzerpriorij Het Rattenkasteel (zie kader). Vandaar ook de naam 'Koude Keuken': over de middag was er geen tijd om terug te keren naar de abdij – dan maar een koude maaltijd voor de noeste werkers...

De boerderij die je wat verder aan je linkerkant vindt, is één van de oudste nederzettingen in Waarschoot. Als je de Burggravenstroom opnieuw oversteekt, wandel je door een prachtige eikendreef met in de struiklaag een begroeiing van meidoorn, sleedoorn en wilde kornoelje. Deze dreef was de eerste realisatie van Natuurpunt Waarschoot kort na zijn oprichting in 1996. Aan 20 ga je eerst even 500 meter verder richting 8 om een bezoek te brengen aan het natuurgebied De Moerkens.

C De Hoge Zandweg en het Scheutbos

Voor je aan 19 komt, dwars je de Zoutweg. Deze benaming duidt erop dat hier in de middeleeuwen zout werd gewonnen. De zoutwinning ging samen met het steken van turf: het zout werd verkregen door een procedé van mengen en inkoken van verzilte turf. We gaan verder op de Hoge Zandweg die zijn naam niet heeft gestolen. Je loopt hier op de grens van Waarschoot, Eeklo en Lembeke. De linkse bomenrij van zomereiken werd eind jaren negentig aangeplant door Natuurpunt Waarschoot en vormt nu een prachtig groen lint in het open landschap. Rechts ligt het Scheutbos, eveneens op grondgebied Kaprijke, dat jammer genoeg voor een groot deel is verkaveld.

E De Moerkens: nat en kleurrijk

In de eerste bocht voorbij 20 (richting 8) zie je rechts het infobord van de Moerkens staan. Neem gerust een kijkje in het gebied. Je ziet een nat grasland van zo'n 3,5 hectare, doorsneden met verscheidene grachten. Het werd in 2009 aangekocht door het gemeentebestuur van Waarschoot, nadat het reeds 10 jaar op een natuurvriendelijke manier was beheerd door de toenmalige landbouwer. Het wordt aan Natuurpunt verhuurd voor een termijn van 30 jaar, op voorwaarde dat Natuurpunt ook voor het beheer zorgt.

De Moerkens vormen een subtiele depressie in het landschap, waarbij het niveauverschil met de omgeving hoogstens enkele meters bedraagt. Het fungeert als een natuurlijk overstromingsgebied waardoor het ook gespaard is gebleven van intensieve akkerbouw. Het kent een variatie aan biotopen: grashaverland op de iets hoger gelegen delen, dotterbloemgrasland en grote zeggenvegetaties op de overstromde gedeeltes en het open water in de grachten.

Door de soortenrijke vegetatie herbergt het natuurgebied een kleurenpracht gedurende het groeiseizoen: in het vroege voorjaar zie je hier een wit-roze tapijt van pinksterbloem, vervolgens ontplooit zich het geel van de boterbloemen, om dan in de voorzomer over te gaan naar een paars tapijt van koekoeksbloem. De rietgors is een jaarlijkse broedvogel en de Moerkens zijn het overwinteringsgebied voor onder meer de watersnip. Ook de blauwborst voelt zich hier thuis en voor hazen is het lange gras een ideaal schuiloord.

Het beheer bestaat vooral uit het maaien en afvoeren van het maaisel in juni en september.

Dat afvoeren is essentieel om de bodem te verarmen, waardoor je meer plantensoorten krijgt. Daarnaast nam Natuurpunt Waarschoot ook maatregelen om de ecologische waarde van het gebied te verhogen. Zo werd in het voorjaar van 2011 aan de westelijke perceelgrens een houtkant van zwarte els aangeplant en werden in de zomer van dat jaar twee amfibieënpoelen aangelegd. Ondertussen zijn ook de grachten geruimd en plantte Natuurpunt in de noordwestelijke hoek van het natuurgebied een wilgenbosje.

Keer terug naar 20 en sla rechtsaf richting 21, de Bassevelddreef in richting Hoekje. Geniet ondertussen van de knotwilgenrijen links en rechts van de dreef.

F Het overstromingsbekken in de Akkerstraat

Net voor je aan 21 komt, sla je rechtsaf de Akkerstraat in om vrij vlug bij de eerste weg tussen de huizen links af te slaan. Op het einde weer naar links en achter de huizen bevindt zich het nieuw aangelegde bufferbekken. Dat kan bij hevige regenval het overtollige water in de wijk opvangen om het gecontroleerd te laten afvoeren via een nieuw gegraven verbinding met de Burgravenstroom. Dit bekken is in samenspraak met Natuurpunt op een natuurvriendelijke wijze aangelegd: een dieper gedeelte zorgt ervoor dat er altijd een gedeelte nat blijft staan. Rondom zijn elzen en waterminnende struiken aangeplant. Op korte tijd heeft zich hier al een mooi stukje natuur ontwikkeld waar ook heel de buurt kan van genieten.

G De amfibieëntunnels in de Bellebargie

Terwijl je terug stapt naar 24 dwars je drie paddentunnels. Ze werden bij de vernieuwing van de straat eind jaren negentig aangelegd. De padden houden hier immers ieder jaar in de tweede helft van februari hun trek. Vanuit hun overwinteringsplaatsen in de akkers rechts van de weg gaan ze naar hun paaiplaats in de vijvers van De Reu's Wallen aan de linkerkant (achter de huizen). Natuurpunt plaatst hier dan ook ieder jaar een geleidingswand naar de in- en uitgang van de drie tunnels zodat de padden op een veilige manier de straat kunnen 'onder'steken'.

tekst: Paul Vandenbossche; foto's: Ludwig De Letter

Steun de Moerkens

Natuurpunt zorgt voor meer toegankelijke natuur in het Meetjesland, dus ook in Waarschoot. Help ons om nieuwe natuur aan te kopen en te beschermen. Een gift vanaf 40 euro is aftrekbaar: ongeveer 40% van het bedrag kan je terugkrijgen via je belastingen.

Overschrijven kan op rekeningnummer BE56 2930 2120 7588 van Natuurpunt Beheer, Coxiestraat 11, 2800 Mechelen, met vermelding van 'projectnr. 6683 Moerkens'.

Het Rattenkasteel

In de verte, richting de dorpskern van Waarschoot, zie je het Rattenkasteel. In 1444 kreeg Simon Utenhove de toelating om met eigen middelen een kloostergemeenschap op te richten op de toen afgelegen gronden van het Jagerpad (8). Een handvol monniken begonnen toen aan het ontginnen van de uitgestrekte bos- en moerasgronden

ten noorden van de abdij. Het is de priorij echter nooit voor de wind gegaan: vooreerst was er concurrentie met de Waarschootse parochie, nadien kwamen er godsdienststroeubelen en de Franse overheersing. De monniken vluchtten dan ook naar Gent en na een kortstondige poging tot heropbouw in de 18de eeuw maakte de Franse revolutie een definitief einde aan deze kloostergemeenschap. Later heeft het gebouw nog verschillende functies gehad (hospitaal, textielabriek,

opslagruimte, enz.), maar het geraakte steeds meer in verval. In 1992 verkochten de toenmalige eigenaars de ruïne voor een symbolische frank aan de gemeente. In 1996 werd het erkend als beschermd monument en in 2004 werd het uitvoerig gerestaureerd. Bij gebrek aan een definitieve bestemming heeft het gemeentebestuur het uiteindelijk verkocht in 2016 en is het nu in privéhanden.

Verder lezen

Wat doet Natuurpunt in Waarschoot? www.natuurpuntwaarschoot.wordpress.com

Lees meer over de Meetjeslandse natuurgebieden op www.NPMeetjesland.be/natuurgebieden

Lid worden van Natuurpunt? www.NPMeetjesland.be/wordlid

Mee op pad met Natuurpunt? www.NPMeetjesland.be/kalender